

Toneel over toneel kan geweldig toneel opleveren, maar ‘Bagger’ van Compagnie Cecilia richt de blik te veel op zichzelf

★★★★☆

Tom Vermeir en Patricia Kargbo van Compagnie Cecilia. Beeld RV Compagnie Cecilia

In *Bagger* spelen Tom Vermeir en Patricia Kargbo zichzelf: een witte acteur van een zekere leeftijd/bekendheid en een aanstormend acteertalent van kleur. De uitvergroting van dat contrast levert stof tot spelplezier en hilariteit, maar of dat genoeg is?

[Evelyne Coussens](#) 19 april 2023, 16:00

De beste cultuurverhalen, recensies, interviews en tips voor film, series, tv en expo wekelijks in uw mailbox.

Toneel over toneel kan geweldig toneel opleveren. Als we ‘toneel’ tenminste beschouwen als het ‘theater des levens’, en de inzet zich bevindt op de scheidslijn tussen fictie en realiteit, schijn en zijn, waarheid en leugen. Compagnie de KOE (nu: de HOE) doet het al zijn hele bestaan lang, in Nederland lijken Jetse Batelaan en De Warme Winkel er een patent op te hebben. Veel minder interessant wordt het wanneer toneel gaat over het *maken* van toneel : over het ontstaansproces van een specifieke voorstelling, over de verhoudingen tussen deze of gene acteur, of over het kleine gekrakeel binnen de theatersector. Over zichzelf, kortom.

De eerste twintig minuten van *Bagger* lijden aan dat soort flauwe anekdotiek. Vermeir en Kargbo schetsen hoe ze aan het maakproces begonnen, en treden daarbij aan in een soort karikaturale versie van zichzelf: hij is de zelfgenoegzame witte cisgender “die niets meer mag zeggen” gezien de “gevoeligheidscultus” in de cultuursector, zij stelt als jonge actrice tegenover hem haar grenzen, “een hoofdvak op de toneelschool”, aldus Vermeir. Tja. Ergens onderliggend stroomt wellicht het verlangen van regisseur Yahya terryn om het over een kantelend tijdsgewricht en dito machtsverhoudingen te hebben, toch? We bevinden ons niet voor niets in het onbestemde ‘limbo’ van een vertrekhal op de luchthaven, ergens tussen de gramsciaanse oude tijd en de nieuwe die nog niet geboren kan worden.

We zijn daar trouwens niet alleen, en het is ten dele te danken aan de vierkoppige showband Nollywood Bodyswitch (Ben Brunin, Frederik Heuvinck, Naomi Sijmons en Luk Vermeir) dat *Bagger* na dit gratuite begin toch nog op stoom komt. De voorstelling slaat in vorm alle kanten uit: er zijn knotsgekke nummers (‘Mijn collegaatje is dood’), geluidssamples, fragmenten van Beethovens Vijfde tot Balous ‘Berenlied’, aanzetten tot scènes en sketches – allemaal bijeengehouden door deze band die stevig van jetje geeft, én door de podiumpersoonlijkheden van Vermeir en Kargbo, die op hun beste momenten heerlijk knetteren. De ‘bodyswitch’ waarbij ze op een gegeven moment van rol wisselen, zorgt niet alleen voor hilariteit, maar ook voor een leerzame *mindfuck* rond maatschappelijke positiewisseling. Maar de cruciale vraag ‘wie ben je?’ – en ook: ‘wie wil je worden?’ – blijft te veel zweven, ergens ver boven alle *inside*-theatersatire uit.

Nog tot 5 mei in De Expeditie, thuisbasis van Compagnie Cecilia, compagnie-cecilia.be